

M'kwali

maki qutux ryax ka wayal squ raral, trang tehuk qu ryax ka 'osa mgaga nqu mrhuw Tayal. slyun nha kwara qu mrkyas ka musa tnaq ptblhuyan, rasun nha musa tkbaq mgaga. ungat ana qutux qu tlqing ngasal qu mrkyas, yasa si psgrgul musa kwara, nanak kneril ru bnkis qu sbilun nha ngasal ma.

ki'a wayal sa mkpitu ryax qu 'nusa nha lga, kmal qutux qu betunux na mkrkis squ yaya nya mha “yaya, una yaba qu 'nyal lga? swa kya qu hngyang na patus te qsyap ngasal ta pi?”, smyuk qu yaya nya mha “nanu ki'a yaba su la”. kmal lozi qu laqiy kneril mha “bqan saku qu pintrang ka cyux su skun ha, 'say maku mstnaq qu lhga hkuw ?” tuliq smayu qu yaya nya mha “swa nanak isu hiya la, gigway iyat ywaw qu skayal su, ihi kmasuq kmagaw qu tanux wahan nha mhngaw, suqun su lga bqanay misu qu pintrang la.” mha qu yaya nya.

ini 'rangaw kmagaw qu laqiy kneril ru misuw suqun nya, kyalun nya loziy yaya nya mha “yaya, wayal maku suqun kmagaw la, bqan saku qu ssyugun, aku mstnaq lhga lkuw ?” memaw mssyuk roziq na yaya nya mha “swa gigway yasa qu llungun su la, usa mebul qsya ha, wahan mima qba nqu mmlikuy, mwah su lga bqanay misu la”. si balay ththiy qu laqiy nya

kneril musa mebul qsya, suqun nya ps'un qu tbaqa rngu nya mebul lga, memaw tecikuy kmal squ yaya nya loziy mha u “aya, bqan kuzing balay qu ssyugun hgaw, ki'a nyux zik ngasal qu yaba la “mha te ngilis qu laqiy nya kneril. si kta nyal memaw kltak qu roziq nya smayu mha “swa su ini p'mlikuy pi ? aki su musa mgaga uzi ru kana su ksgatu sqaniy, usa mpanga qhuniq hru bqanay misu qu ptrangun su la” mha yaya nya. kmal qu laqiy nya kneril mha “aya, ana ga aku magal tutuh maku ha, aki saku mhngaw cikay hru hala saku mpanga qhuniq wahan malah nqu mnwah mgaga la” mha qu laqiy kneril ru wal mkura te khu.

ini lawa ktwa cyux nha “krung” qu qlu na khu, si kta wal mha “pur” mlaka qu laqiy nya kneril, cyux pinqhuyaw kmal squ babaw kayal mha “aya! aya! nyux saku m'kwali lki, klokah mlahang qu hi su nanak la.” nanu si pgyay ru ini pbzinah la.

nanu yani qu pinqzyuwan kinmhgan ka wayal m'kwali qu laqi kneril ma.

人成爲鷹的故事

很久以前，當時泰雅先輩要出門舉行出草祭禮，長老們聚集了有資格的青年們。部落中的年輕男丁沒一個縮頭藏匿在家中，只有老弱婦孺留在部落的家中。

約七天後，有位年輕漂亮的女孩請母親把漂亮的飾物給她裝扮，以迎接父親等年輕戰士。然而母親要女兒把廣場掃乾淨好讓戰士有清新的場所休息，清掃完畢後就把飾物給她。

女兒沒多久就打掃乾淨，此時她又向母親借飾物。母親卻要她去打水，把水缸放滿讓英勇的戰士回來洗手洗臉，做完後會把飾物交給她。女兒心裡不舒服的去打水，當水缸的水打滿之後，再次苦苦哀求媽媽把飾物給她。但她的媽媽卻說：「你為何不乾脆成爲一個男孩子呢？趕緊出去找尋柴火，回來後就會把飾物給你！」。女兒無可奈何的要求去庫房稍做歇息，之後再找尋柴火。

「親愛的媽媽，容許我到庫房去把煙具拿出來，讓我稍做歇息一陣子，之後我再出去找尋柴火，爲那些出去出草的戰士預備火堆，讓他們能夠烤火好嗎？」女兒一邊答腔一邊去向庫房。

沒有多久的功夫，庫房的門板「krug」的作響，轉眼之間「pur」的振翅聲女兒飛出去了，一會兒她在高高的天空朝著地而說：「媽媽！媽媽，我已成爲老鷹，您自己保重身體。」就一去不復返了。

這是遠古關於女兒變成老鷹的傳說。